

Till Landsbygds- och Infrastrukturdepartementet
DNR LI2025/01991
li.remissvar@regeringskansliet.se
li.jl@regeringskansliet.se

REMISSYTTRANDE
Stockholm, 2026-02-25

Remissyttrande från Svensk Travsport avseende betänkande SOU 2025:58 *En stärkt hästnäring – för företagande, jämställdhet, jämlikhet och folkhälsa*

Svensk Travsport (ST) är huvudorganisation för den svenska travsporten och företräder en verksamhet som omfattar cirka 14 500 travhästar i träning och tävling, närmare 4 000 licensinnehavare samt 835 tävlingsdagar årligen. Genom våra 33 travbanor är vi etablerade i hela landet och utgör därmed en betydande aktör inom såväl sport, hästnäringen och landsbygdsutvecklingen.

Via Hästnäringens Nationella Stiftelse (HNS) medverkar vi till finansiering av utbildningar, forskning, riksanläggningar, ungdomsverksamhet och långsiktiga utvecklingsprojekt inom hästnäringen.

Svensk Travsport välkomnar möjligheten att lämna synpunkter på Hästutredningen SOU 2025:58, *En stärkt hästnäring – för företagande, jämställdhet, jämlikhet och folkhälsa*.

Svensk Travsports yttrande fokuserar i huvudsak på betänkandets Kapitel 3 och 5 med särskild betoning på företagandets villkor, regelverk, lönsamhet och möjligheten till utveckling och inkludering i hela landet samt utvalda delar av Kapitel 2 och 4.

Vad gäller övriga delar i utredningen hänvisar Svensk Travsport till, och står bakom, det yttrande som lämnats av Lantbrukarnas Riksförbund Häst (LRF Häst), Hästnäringens Nationella Stiftelse (HNS) samt AB Trav och Galopp (ATG).

Sammanfattning

Svensk Travsport ställer sig bakom utredningens huvudsakliga inriktning och välkomnar att den utgår från bred dialog med hästnäringen och tydligt betonar behovet av att stärka konkurrenskraft, företagande och likvärdig regeltillämpning. Utredningens fokus ligger i linje med Svensk Travsports syn på hästnäringens roll för landsbygdens utveckling, biologisk mångfald och folkhälsa. Svensk Travsport understryker dock vikten av att företagarperspektivet konsekvent genomsyrar genomförandet och att åtgärderna leder till förenkling - inte ökad regelbörda.

Förslag som Svensk Travsport tillstyrker

- Att Jordbruksverket får i uppdrag att förbättra statistiken och utveckla system för kontinuerlig uppföljning av hästföretagandet.
- Att digitala hästpass införs som komplement till fysiska pass.
- Att hästföretagare inkluderas i investeringsstödet inom GJP/CAP.
- Att investeringsstöd utformas så att även små företag och företag som genomför mindre investeringar kan beviljas stöd.

- Att häst inkluderas i djurtäthetsberäkningen för kompensationsstödet.
- Att villkorad läkemedelsanvändning (ViLA) utreds för verksamheter med häst.
- Att ett utvidgat undantag från krav på hälsointyg vid transporter för avel och veterinärvård inom Norden utreds.
- Att Jordbruksverket får i uppdrag att minska antalet regler som gäller hästverksamheter.
- Att Tillväxtverket utvecklar verksamt.se för att bättre stödja hästföretagare.
- Att lagstiftningen förtydligas så att ridhus och ekonomibyggnader för häst omfattas av undantag från bygglovs- och strandskyddsplikt.
- En lagändring som medför att regleringen av näringsidkares försäljning till privatpersoner undantar köp av hästar från konsumentköplagens tillämpningsområde
- Att digitalisering och teknikutveckling prioriteras i forskningsutlysningar inom hästnäringen.

Svensk Travsports särskilda betoningar

Trav- och galoppsporten har en unik roll i hästnäringen. Genom verksamheter kopplade till spelet på hästar är de den ekonomiska motor som skapar efterfrågan, pressar priser och genererar ett stort antal arbetstillfällen. En försämrad ekonomi och minskad efterfrågan i trav och galopp riskerar att leda till färre företag och minskad sysselsättning, men även negativa effekter i kringnäringar såsom foderproduktion, hovslageri, transporter och i förlängningen annan hästhållning som bidrar till hobby, rekreation och folkhälsa.

Svensk Travsport betonar också att höjningen av spelskatten från 18 till 22 procent utgör ett av de största enskilda hindren för hela hästnäringens utveckling. Minskad återföring från ATG påverkar investeringar, sysselsättning, prismetel, uppfödning och avel, och riskerar att leda till betydande negativa följd effekter även för övriga lantbrukets vallproduktion, kolinlagring och biologisk mångfald. Utredningen beskriver konsekvenserna men lämnar inga förslag och Svensk Travsport efterfrågar därför tydliga politiska åtgärder för att minska spelskattehöjningens negativa effekter.

Svensk Travsport lyfter flera avgörande områden där utredningen identifierar problem, men inte föreslår konkreta åtgärder. Ett av dessa är skattefrågorna. Utredningen pekar på hur Skatteverkets restriktiva tolkningar av lagstiftningen kraftigt försvårar övergången från hobbyverksamhet till näringsverksamhet. Svensk Travsport anser att regeringen bör initiera en dialog med Skatteverket för att säkerställa mer rättvisa och förutsägbara bedömningar. Skatteverkets fokus bör ligga på att beskatta eventuellt privat nyttjande - inte att hindra legitima företag från att verka, något som särskilt drabbar kvinnliga företagare.

Vidare framhåller Svensk Travsport vikten av att även inkludera travskolor i det nyligen införda Fritidskortet, då travskolor kan fylla en viktig samhällsfunktion som möjliggör inkluderande verksamhet för en meningsfull fritid för barn och unga, och samtidigt skapar långsiktighet i företagandet.

Svensk Travsport betonar att affärsmässighet och engagemang inte står i motsatsförhållande, utan är två ömsesidigt förstärkande förutsättningar för ett hållbart företagande.

Allmänt

Svensk Travsport välkomnar regeringens intresse för hästnäringen och den svenska travsporten genom initiativet till denna utredning. Utredaren har genomfört en gedigen och omfattande genomlysning som på ett välbalanserat sätt beskriver såväl hästnäringens positiva effekter och

bidrag i samhället, som de utmaningar, hinder och utvecklingsmöjligheter som föreligger. Utredningens arbete har präglats av en öppen och inkluderande process där ett brett deltagande av hästnäringens aktörer har värdesatts, både i expertgruppen och genom funktionsbrevlådan.

Vi bedömer att majoriteten av de analyser, bedömningar och förslag som presenteras i betänkandet är relevanta och kan bidra till näringens fortsatta utveckling. Vi vill starkt rekommendera att beredningen leder till konkreta åtgärder och ställer oss till förfogande för att bistå när så är relevant.

Utredningen har ett tydligt främjandeperspektiv och syftar till att identifiera åtgärder som kan stärka hästnäringens utveckling samt klargöra de hinder, både interna och externa, som påverkar framtiden. Svensk hästnäring, med sin bredd av verksamheter, företag och fritidsaktiviteter, befinner sig i dag i ett osäkert läge. Omvärldsfaktorer som extremväder, geopolitisk instabilitet, lågkonjunktur och ökande kostnader påverkar hela sektorn, där producenter och konsumenter är nära sammanlänkade.

Kapitel 1 – Utredningens uppdrag och arbete

Utredningens inriktning är väl avvägd och ligger i linje med Svensk Travsports syn på hästnäringens och travsportens roll för landsbygdens utveckling, biologisk mångfald och folkhälsa. Vi välkomnar att utredningen bygger på bred dialog med näringen och att den betonar behovet av att fler verksamheter ska kunna klassas som näringsverksamhet och inte hobbyverksamhet. Vi delar utredningens slutsatser och understryker vikten av dess tydliga framhävande av behovet av att stärka konkurrenskraften och skapa bättre förutsättningar för företagande inom hästnäringen. Svensk Travsport vill understryka vikten av att företagarperspektivet konsekvent vägs in vid genomförande av förslag, och att fokus ligger på förenkling och likvärdig tillämpning.

Kapitel 2 – Utvecklingen i hästnäringen

Utredningen konstaterar att hästnäringen har stor samhällsekonomisk betydelse, men att statistik och beslutsunderlag är bristfälliga. Svensk Travsport delar denna bild och har efterfrågat bättre statistik och uppföljning. Svensk Travsport är en av organisationerna bakom utvecklingen av modellen *Hästnäringen i siffror*, som togs fram för att ge branschen ett robust och jämförbart statistiskt underlag och därmed möjliggöra tydligare och bättre beslutsunderlag för hela hästnäringens utveckling. Modellen bygger dock på tillgängliga grunddata, såsom antalet hästar i Sverige, vilket gör att kvaliteten i statistiken helt avgörs av hur tillförlitliga dessa underlag är.

Utredningen föreslår att Jordbruksverket får i uppdrag att ta fram nödvändiga system och parametrar för att regelbundet kunna följa utvecklingen av hästföretagandet, samt att digitala hästpass införs som komplement till dagens fysiska pass. Förslagen om förbättrad statistik och digitalisering är mycket positiva och nödvändiga för att möjliggöra träffsäkra åtgärder och affärsutveckling – statistik och digitalisering är avgörande för ett modernt och konkurrenskraftigt hästföretagande.

Svensk Travsport vill dock betona att digitalisering och nya administrativa system inte får leda till ökad regelbörda för företagen. Det är avgörande att digitala verktyg utformas så att de förenklar, och inte försvårar vardagen för hästföretagare

Vad gäller övriga delar av Kapitel 2 hänvisar Svensk Travsport till, och ställer oss bakom, yttrande som lämnats av Hästnäringens Nationella Stiftelse (HNS) och Lantbrukarnas Riksförbund Häst (LRF Häst).

Kapitel 3 – Stärkt företagande och ökad sysselsättning

Utredningen konstaterar att lönsamheten i hästföretagen ofta är svag, att kapitalbrist och svårigheter att få finansiering är vanliga, och att hästföretagare har sämre möjligheter än andra lantbruksföretag att ta del av stöd inom den gemensamma jordbrukspolitiken (GJP/CAP).

Utredningen föreslår att hästföretagare ska inkluderas i investeringsstödet för ökad konkurrenskraft, att delar av stödet öronmärks för små företag, och att häst ska inkluderas i djurtäthetsberäkningen för kompensationsstödet.

Svensk Travsport vill betona att företag med affärsmässig hästverksamhet bör ges likvärdiga möjligheter att ta del av GJP/CAP-ersättningar som övrig primärproduktion, inklusive kompensationsstöd och investeringsstöd.

Lönsamhet och konkurrenskraft är nödvändiga förutsättningar för ett växande företagande. Svensk Travsport ser därför positivt på förslag om att inkludera hästföretagare i investeringsstödet och kompensationsstödet och att stöd utformas så att även små företag och företag som genomför mindre investeringar kan beviljas stöd. Detta är särskilt viktigt för att stärka konkurrenskraften och skapa jämlika villkor mellan olika produktionsgrenar.

Svensk Travsport delar utredningens bedömning att det finns ett generellt behov av att höja nivån på affärsmässighet inom hästnäringen. En starkt affärsmässig kompetens är avgörande för att långsiktigt förbättra lönsamheten, öka konkurrenskraften och skapa förutsättningar för investeringar och utveckling i hela landet. För att nå dit behöver utbildningsnivån inom ekonomi, företagande och marknadsföring höjas. Det gäller både grundläggande kunskaper för nya företagare och fortbildning för redan etablerade aktörer. En bättre förståelse för affärsplanering, prissättning, budgetering och marknadsföring är centralt för att hästföretagare ska kunna möta dagens och morgondagens utmaningar.

Samtidigt vill Svensk Travsport understryka att en hög grad av affärsmässighet inte står i motsats till att känna engagemang och arbetsglädje. Tvärtom är det ofta just kombinationen av passion för verksamheten och ett professionellt företagande som utgör grunden för ett hållbart och framgångsrikt företag. Att gilla sitt jobb och att driva sitt företag affärsmässigt är två sidor av samma mynt och bör ses som ömsesidigt förstärkande faktorer för hästnäringens framtid.

Utredningen konstaterar att regelbördan, tillståndprocesser och kommunala avgifter är avgörande hinder för utveckling, särskilt i landsbygdsregioner. Utredningen föreslår att Jordbruksverket får i uppdrag att minska antalet bestämmelser som gäller hästverksamheter och att Tillväxtverket utvecklar verksamt.se för hästverksamheter.

Svensk Travsport delar utredarens syn på att regelbördan inom hästnäringen – som är både omfattande och har ökat kontinuerligt – behöver förenklas och underlättas. Den samlade administrativa belastningen utgör i dag ett av de enskilt största hindren för att starta och driva hästföretag.

Förslagen är positiva och i linje med Svensk Travsports ståndpunkt att fokus måste ligga på förenkling, tydlighet och likvärdig tillämpning. Det är avgörande att företagarperspektivet konsekvent vägs in vid genomförande av förslag. Förenklingsarbetet måste bli en naturlig och kontinuerlig del av myndigheternas uppdrag, inte något tillfälligt projekt i ett regleringsbrev. Regler är inte statiska – de behöver justeras, moderniseras eller tas bort i takt med

teknikutveckling och förändrade förutsättningar. Regelbörda och myndighetstillämpning är hinder som kräver kraftfull förenkling.

Svensk Travsport vill också betona vikten av likvärdig tillämpning av regelverk och kontroller mellan olika län och myndigheter.

Tillgången till veterinärer till rimliga kostnader måste säkerställas i hela landet, särskilt i glesbygd där bristen är som störst. Svensk Travsports ser att det, i situationer med veterinärbrist, kan finnas fördelar med ViLA enligt utredningens förslag. Vi ser även en del risker med detta, främst kopplat till tävlingsverksamhet men även utifrån ett hästvälfärdsperspektiv. Från Svensk Travsports synpunkt är det viktigt att kunna upprätthålla hästvälfärd, spelsäkerhet och tävling på lika villkor enligt regelverket i Svensk Travsports reglementen.

Svensk Travsport står därför bakom förslaget att utreda hur ViLA skulle kunna utformas för häst, och då med hänsyn till de särskilda förhållanden som gäller för tävlingsverksamhet och antidopningsarbete.

Svensk Travsport ser positivt på utredningens förslag att även utreda möjligheten att inkludera transporter av hästar för avel och veterinärvård i undantaget från kravet på hälsointyg vid transporter mellan Sverige, Norge, Finland och Danmark. I gränsnära områden kan tillgången till veterinärvård vara betydligt bättre på andra sidan gränsen. Dagens regelverk medför att en häst i behov av vård kan behöva transporteras längre eller få mindre adekvat vård. Ett utvidgat undantag skulle bidra till ökad konkurrenskraft, förbättrad djurvälfärd och bättre tillgänglighet till avelstjänster och veterinärvård i hela Norden, samtidigt som administrationen minskar för näringen.

Svensk Travsport tillstyrker därför förslaget att transport av hästar för veterinärvård och avel undantas från kravet på hälsointyg vid transporter inom Norden.

Digitalisering av hästpass är ett led i att förenkla inrapportering och hålla register uppdaterade. Exempelvis kan det underlätta uppgifter som kastration och uttag ur livsmedelskedjan, en ökad digitalisering kan även förenkla registrering av veterinära uppgifter som läkemedelsbehandling och vaccination. Digitala verktyg och digital uppgiftsinlämning behöver utvecklas för att säkerställa säker statistikinsamling och nödvändiga förbättringar. Digitalisering av hästpass och identifiering av hästar kan även förbättra spårbarhet, en fråga som är aktuell både i Sverige och inom EU.

Svensk Travsport tillstyrker förslaget att utveckla digitala hästpass som komplement till fysiska pass samt delar bedömningen att Sverige bör verka för digitala system och digitala hästpass inom EU.

Vad gäller övriga delar av Kapitel 3 hänvisar Svensk Travsport till, och ställer oss bakom, yttrande som lämnats av Lantbrukarnas Riksförbund Häst (LRF Häst) och Hästnäringens Nationella Stiftelse (HNS).

Skatteverkets tolkningar – ett långvarigt hinder som kräver politisk handling

Utredningen fick inte föreslå åtgärder på skatteområdet, men den kartlägger hur Skatteverkets inställning och bedömningar påverkar hästföretagandet. Svensk Travsport delar utredningens analys att det är orimligt svårt att övergå från hästverksamhet till hästföretagande, vilket hämmar utvecklingen och lönsamheten i branschen.

Detta gör att myndigheter såsom Skatteverket ofta har en väldigt restriktiv syn på verksamheten och ofta ställer högre krav än vad lagen anger. Detta bekräftas också av Skatteverket i deras inspel till utredningen.

Ett exempel är den nyligen i Högsta Förvaltnings Domstolen (HFD) avgjorda frågan om att tävling med travhästar ska anses vara ekonomisk verksamhet. Ett annat exempel är att Skatteverket kräver att man kan påvisa intäkter redan från start. Detta kan i många fall göra det orimligt svårt att till exempel momsregistrera viss typ av verksamhet. Det vore önskvärt att Skatteverket inte övertolkade lagstiftningen utan att de i stället fokuserade på att beskatta eventuellt privat nyttjande och inte hindrade företag från att bedriva verksamhet.

Svensk Travsport anser därför att utöver utredningens förslag så bör regeringen initiera en dialog med Skatteverket för att skapa mer rättvisa bedömningar. Skatteverket bör fokusera på att beskatta eventuellt privat verksamhet i företag snarare än att utestänga hästföretagare från skattesystemet. Detta är avgörande för konkurrenskraft och jämställdhet, eftersom många kvinnliga företagare drabbas av dagens otidlighet.

Den höjda spelskatten – ett allvarligt hinder för hästnäringens utveckling

I utredningen framhålls att höjningen av spelskatten från 18 till 22 procent riskerar att få mycket negativa konsekvenser för svensk hästnäring. Utredningen pekar särskilt på att höjningen av spelskatten lyfts av näringen som det enskilt största hindret för ökat företagande och utveckling.

Svensk Travsport delar helt den bilden. Spelskatten slår direkt mot de medel som via ATG återförs till trav- och galoppsporten och därmed till hela hästnäringen. En minskad utdelning från ATG till hästnäringen på över 200 miljoner kronor per år motsvarar cirka 0,6 procent av näringens samlade omsättning, men hela 18 procent av de premier och prismedel som tillfaller travsporten. Detta innebär en kraftig försämring av ekonomin för såväl enskilda företagare som för hela näringen. Konsekvenserna av en höjd spelskatt är långtgående. Minskade resurser till hästnäringen leder till minskad investeringsvilja, färre hästar och därmed färre arbetstillfällen, inte bara i hästföretagen utan även i kringnäringar som foderproduktion, hovslageri och transporter. En minskad hästpopulation påverkar också produktionen av vallfoder, vilket i sin tur har negativa effekter på ekosystemtjänster som kolinlagring och biologisk mångfald.

Minskade medel från spel på hästar innebär att verksamheter som i huvudsak är baserade på den svenska landsbygden får svårare att utvecklas, investera och skapa nya arbetstillfällen.

Hästnäringen är redan hårt pressad av ökade priser på bland annat insatsvaror och veterinärtjänster. En minskad efterfrågan på hästar, vilket blir effekten av lägre premier och prismedel inom trav- och galoppsporten, får direkta effekter på svensk avel och uppfödning, med lägre betäckningssiffror och färre födda föl som följd.

Kapitel 4 – Utbildningsbehov inom hästnäringen

Betänkandet presenterar en grundlig översyn och heltäckande bild av hästnäringens befintliga utbildningsutbud, såväl inom offentliga utbildningsformer som branschens interna erbjudande. Översynen visar att det idag finns flera fungerande utbildningar från gymnasial nivå till högskolenivå i det reguljära utbildningssystemet, vilka kompletteras av specifika ämneskurser anordnade av branschens organisationer.

Samtidigt pekar utredaren på hästnäringens eget ansvar att driva på ett förändrat förhållningssätt till synen på vikten av livslångt lärande och en ökad förståelse för utbildningens och kompetensutvecklingens betydelse för näringens långsiktiga hållbarhet.

Svensk Travsport betonar vikten av att de etablerade utbildningsmiljöerna – travskolor, travgymnasier, Hästsportens folkhögskola och Hippologprogrammet med flera – ges fortsatt och stärkt stöd, då dessa utgör centrala funktioner för branschens kompetensförsörjning. Hästnäringens aktörer bör involveras i utformningen av utbildningsinnehållet för att säkerställa relevans och branschpassning. Vidare är riktade insatser för information och marknadsföring nödvändiga för att öka rekryteringen och nå fler potentiella studenter.

Vad gäller övriga delar av Kapitel 4 hänvisar Svensk Travsport till, och ställer oss bakom, yttrande som lämnats av Hästnäringens Nationella Stiftelse (HNS) och Lantbrukarnas Riksförbund Häst (LRF Häst).

Kapitel 5 – Möjligheter för fler att delta i hästverksamheter

Vi delar i huvudsak utredarens analys av de hinder som i dag begränsar deltagandet i hästverksamheter och instämmer i att flera av dessa hinder är strukturella och kräver långsiktiga lösningar. Här har såväl staten som hästnäringen själva, ansvar att arbeta för att sänka dessa hinder, oavsett typ av hästverksamhet. För att nå nya målgrupper krävs långsiktigt relationsbyggande arbete i samverkan mellan aktörer i hästnäringen och samhället. Vi vill understryka att dessa hinder inte kan lösas genom kortsiktiga projekt.

Ekonomiska hinder utgör ett av de största för deltagande i hästverksamheter. Höga investeringar och kostnader för anläggningar, hästhållning och personal kan idag ibland inte bäras fullt ut av deltagaravgifter utan risk för exkludering. Vi delar utredningens beskrivning att hästverksamheter utgör en viktig resurs för folkhälsa och samhället i stort, samt kan bidra till samhällsekonomiska vinster i form av förhindrat utanförskap. Hästverksamhet kan bidra till både fysisk och psykisk hälsa, stärkt självkänsla och meningsfull fritid. Mot denna bakgrund bör hästverksamhet tydligare erkännas som en del av samhällets samlade arbete för jämlikhet och folkhälsa. Vi delar även utredningens beskrivning att hästverksamhet har särskilt goda förutsättningar att inkludera personer med funktionsnedsättning.

Verksamheter vid rid- och travskolor står för en viktig del av den kontinuerliga rekryteringen till hästnäringen. Den systematiska och regelbundna verksamheten med fokus på lärande om både hästen som biologisk varelse och utförande av aktiviteter i ett kontrollerat sammanhang med utbildad personal är viktiga inkörsportar till ett livslångt intresse.

Likt utredaren, anser vi att det är av vikt att bredda synen på vilka verksamheter som är av relevans för en stabil rekrytering och erbjudande om värdefull fritid. Därför menar Svensk

Travsport att det är av yttersta vikt att även travskolor inkluderas i det nyligen införda "Fritidskortet" – för att på så sätt öka tillgängligheten och inkludera fler till en meningsfull fritid med hästrelaterade upplevelser. Se även exempel under punkten 5.3.5 *Travskolan i Årjäng tillgänglig för alla*. Sammantaget bör alla möjligheter till strukturerad upplevelse av hästar tillvaratas.

Vi tillstyrker utredningens bedömning om att ridskolor och travskolor har betydelse för rekrytering till hästnäringen.

Vad gäller övriga delar av Kapitel 5 hänvisar Svensk Travsport till, och ställer oss bakom, yttrande som lämnats av Hästnäringens Nationella Stiftelse (HNS) och Lantbrukarnas Riksförbund Häst (LRF Häst).

Samlad slutsats – enkelhet, tydlighet och konkurrenskraft måste vara vägledande

Svensk Travsport stödjer utredningens övergripande inriktning och ser förslagen som ett steg i rätt riktning. För att nå verklig effekt krävs dock att genomförandet präglas av enkelhet, tydlighet och ett konsekvent företagarperspektiv. Hästnäringen, och travsporten, har stor potential att bidra till landsbygdens utveckling, biologisk mångfald och folkhälsa – men detta förutsätter att lönsamhet och konkurrenskraft stärks och att jämställdhet främjas.

Med vänlig hälsning

Jörgen Forsberg
VD
Svensk Travsport

Ulf Hörnberg
Vice VD
Svensk Travsport